

Yttrande angående Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040 (COM (2025) 524)

Chalmers har tagit del av Kommissionens förslag till ändring av EU:s klimatlag och EU:s klimatmål för 2040 (COM (2025) 524).

Nedan återfinns Chalmers svar och kommentarer på betänkandet.

Vi ser positivt på stora delar av förslaget till ändring. Särskilt viktigt anser vi att det är att ansätta **bindande delmål för 2040**, dels för att det ökar möjligheten att nå utsläppsmålen för 2050, dels för att det ökar förutsägbarheten för företag.

- 1) Förslaget till ändring stipulerar en utsläppsminskning på 90% till 2040. **Ambitionsnivån bör snarare vara högre**, med tanke på att det europeiska klimatrådet (The European Scientific Advisory Board on Climate Change) föreslog 90-95%, baserat på det vetenskapliga underlaget och den internationella domstolens tolkning av Parisavtalet där stater är skyldiga att uppfylla 1.5-gradersmålet, se <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/187/187-20250723-sum-01-00-en.pdf>
- 2) Vi anser att **möjligheten att använda krediter för upp till 3% av utsläppsminskningarna bör tas bort**. Reglerna som omgärdar krediterna är krångliga, och denna regel riskerar att leda både till mycket byråkrati och svårighet att kontrollera att åtgärderna i andra länder verkligen uppfyller kraven på additionalitet och hållbarhet. I stället sällar vi oss till det europeiska klimatrådet, som anser att 2040-målet ska innebära 90-95% utsläppsminskningar genom åtgärder inom Europa.
- 3) Det är bra att **nuvarande system för handel med utsläppsrätter utökas till att omfatta även industri och transport (ETSII)**. ETS är transparent och ger möjlighet till förutsägbarhet för aktörer. Det är viktigt att undvika omförhandla ingångna avtal, vilket har skett med EU:s krav för koldioxidutsläpp från nya lätta fordon.
- 4) CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism), som stipulerar en import-avgift på varor som orsakar stora koldioxidutsläpp vid tillverkningen, såsom cement och stål, är värdefullt av två orsaker: det hjälper till att minska risken för ”kol-läckage” (carbon leakage) och det skyddar europeiska företag mot otillbörlig konkurrens från länder med mindre stringent klimatpolitik. **Det är viktigt att CBAM går hand i hand med minskat utsläppsutrymme** och att det inte förhandlas bort i handelsavtal med exempelvis USA.
- 5) **EU:s sociala fond bör användas till att stödja utsatta grupper** och inte till åtgärder som minskar incitament till omställning hos stora grupper av hushåll och företag.
- 6) **Vi ställer oss positiva till att intäkter från EU-ETS används till stöd till innovation och pionjärmarknader** för att utveckla nya lösningar inom Europa. Detta gynnar både den globala omställningen och samhällsutvecklingen i Europa.

- 7) **Direktiv 2003/87/EG, som ligger till grund för EU ETS, bör skyndsamt uppdateras vad gäller hur permanenta upptag**, d.v.s. avskiljning och lagring av biogena utsläpp (bio-CCS) samt avskiljning och lagring av atmosfärisk koldioxid (DACCS), ska integreras i EU ETS. En sådan uppdatering är avgörande för att skapa tydliga och långsiktiga incitament för en storskalig utveckling av dessa tekniker, vilka är centrala för att nå de föreslagna målen för 2040 och målsättningen om nettonollutsläpp senast 2050.

Göteborg 2025-09-19

Biträdande professor Fredrik Hedenus, avdelningen för Fysisk resursteori

Docent Daniel Johansson, avdelningen för Fysisk resursteori

Professor Filip Jonsson, avdelningen för Energiteknik

Senior forskare Lina Reichenberg, avdelningen för Fysisk resursteori

Professor Björn Sandén, avdelningen för Miljösystemanalys

Biträdande professor Frances Sprei, avdelningen för Fysisk resursteori